

DERLEME YASALARIMIZ VE BİR TEKLİF

Necmeddin SEFERCİOĞLU

Yedinci Millî Eğitim Şûrası'nca da olumlu karşılanan **Kütüphaneler Komitesi Raporu'nun** (1) en önemli bölümlerinden birisi de, hiç şüphesiz, 2527 sayılı **Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu'nun** (2) yerini almak üzere hazırlanan **Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu** tasarısıdır (3). 1934 yılından bu yana hiç değişiklik görmeden uygulanmış ve uygulanmakta bulunan **şimdiki kanunu yürürlükten** kaldıracak ve uygulamada görülen bir çok aksaklıkları da giderecek olan bu tasarı, eğer kanunlaşırsa, bazı yenilikler de getirecektir. Bu yenilikleri şöyle özetlemek mümkündür :

1. Yürürlükteki kanun yalnızca «basma» malzemenin derlenmesini sağladığı halde, yeni tasarı «basılan ve çoğaltılan her türlü matbualar» yanında, «topluma satılan, dağıtılan, kiraya verilen veya çoğaltılmaya bırakılan müzik, fotoğraf ve sinema eserleri ile plâklar ve körler için çoğaltılan eserler (4)» in de derleme konusu içinde sayılmasını öngörmüştür. Böylece, basılı malzeme ile birlikte, basılı olmayan düşünce ve sanat ürünlerinin de kontrol altına alınması, yani gelecek nesillerin yararlanmasına sunulmak üzere derlenip saklanması sağlanmış olacaktır.

2. Tasarıya göre, şimdiye kadar, hepsi de basımevlerinden olmak üzere, beşer nüsha olarak derlenen eserlerin sayısı, beşi yine basımevlerinden, ikisi de eseri yayınlayandan olmak üzere, yediye çıkarılmaktadır (5). Bu yolla derleme nüshalarından yararlanacak kütüphanelerin sayısı artmış olacak; savaş ve benzeri diğer âfetlerin sonucu olarak doğabilecek tahriplere ve yoklamalara karşı bu eserlerin korunması ve geleceğe ulaştırılması şansı çoğalacaktır.

(1) **Kütüphaneler Komitesi Raporu** (Ankara, Millî Eğitim Basımevi, 1961), 83 s.

(2) «Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu,» **Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni, I** (Ankara, 1952), 177 - 178. ss.

(3) «Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu Tasarısı,» **Kütüphaneler Komitesi Raporu** (Ankara, Millî Eğitim Basımevi, 1961), 62 - 83. ss.

Sayın Türker Acaroğlu'nun tasarımının hazırlanışındaki değerli çalışmalarını anmak bir borçtur.

(4) Aynı eser, 67. s. Memlekette yapılan film ve plâkların derlenmesi ile ilgili başka bir hükme Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü Teşkilât Kanunu'nun 42 nci maddesinde raslıyoruz: «... memlekette yapılan film ve plâkların birer nüshasının Basın ve Yayın Umum Müdürlüğüne verilmesi mecburîdir.» **Bk.** «Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü Teşkilât, Vazife ve Memurları Hakkında Kanun,» **Düster, III. Tertip, 24** (Ankara, 1943), 1558. s. Fakat bu hüküm, söz konusu Umum Müdürlüğü'nün yerini almak üzere kurulan Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü'nün kuruluş kanununda yer almamıştır. Şu hâle göre, 1943'den 1946'ya kadar olan süre içinde, yurdumuzda yapılan film ve plâklar derlenmiş olmaktadır.

(5) Kanunun bu hükmüne rağmen, derleme olarak verilecek nüshalar, genellikle basımevleri'nce değil, eseri yayınlayanlarca sağlanmaktadır. Daha doğru bir deyişle, basımevleri, yayıncılara derleme nüshaları sayısınca eksik vermektedirler. Böylece de, fiilen derleme nüshası veren, basımevi değil, eseri yayınlayan olmaktadır. Tasarıya hepsinin yayınevlerinden alınacağına dair bir hüküm konsaydı, bugün fiilen mevcut olan durumu hukukileştireceği için, daha yerinde olurdu.

3. Şimdiki kanun, derlenen beş nüshanın üç büyük kentimiz (Ankara, İstanbul ve İzmir) deki beş kütüphaneye dağıtılmasını zorunlu kılmaktadır. Tasarı ise, derlenecek yedi nüshanın yurdumuzun yedi ayrı bölgesindeki belli kütüphanelere verilmesini uygun görmüştür (6) Böylece, yukarıda sözü edilen âfetlerden korunma şansı daha da artabileceği gibi, elde edilen koleksiyonun daha geniş bir çevrenin ve daha çok okuyucunun yararlanmasına sunulması da sağlanabilecektir. Bu dağıtımın kütüphaneler arası ödünç alıp verme yönünden de çok yararlı olacağı muhakkaktır.

Tasarının, eğer kanunlaşır, getireceği yenilikler elbette ki bu kadar değildir. Derleme işlerinde bugün görülen aksaklıkları giderebileceği düşünülen bazı yeni hükümler de tasarıda yer almış bulunmaktadır. Gerek yukarıda özetlemeğe çalıştığımız, gerekse burada söz konusu etmediğimiz yenilikler veya tasarının teknik yönü üzerinde tartışmak mümkündür. Ancak, böyle bir tartışma konumuzun dışında kalacaktır. Çünkü, bu yazının amacı tasarı üzerinde tartışmak değil; bir an önce kanunlaşmasını dilediğimiz bu tasarının hatırlattığı ve derleme işlemleriyle yakından ilgili gördüğümüz başka bir konuya dokunmaktadır: Basın ve Matbaalar Kanunları ile diğer özel kanunlar uyarınca derlenen eserlerden kütüphaneler için yararlanma!...

Yürürlükteki yasalara göre, basımevleri Devlete — Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu uyarınca — yalnız bastıkları eserlerin beşer nüshasını vermekle yükümlü değildirler; bunun yanında, 5680 sayılı **Basın Kanunu**'nun 12 inci (7) ve 5681 sayılı **Matbaalar Kanunu**'nun 4 üncü (8) maddeleri gereğince, eserin basıldığı yerin Cumhuriyet savcısına ve en büyük mülkiye âmirine ikişer nüsha ve ayrıca emniyet 1. şubesi (9) ile Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'na (10) da ikişer nüsha

(6) Tasarıya göre, derlenecek yedi eser şu kütüphanelere dağıtılacaktır: Ankara'da Millî Kütüphane, İstanbul'da Beyazıt Devlet Kütüphanesi, Diyarbakır, Erzurum, İzmir, Konya ve Samsun'da — kurulması Kütüphaneler Komitesi Raporunda öngörülen — bölge halk kütüphaneleri. Bunlardan Konya'ya gönderilecek olanların, eğer belirli bölgelerin bu koleksiyonlardan yararlanması isteniliyorsa, Adana'ya verilmesi daha yerinde olurdu. Çünkü, Konya, bölge olarak, İç Anadolu'dadır ve Ankara'ya da çok yakındır. Halbu ki Adana, yukarıda sayılan merkezlerin hepsine uzak olduğu gibi, Çukurova bağımsız bir bölge niteliğine sahiptir. Bu sebeple böyle bir dağıtım için Adana'da kurulacağı belirtilen bölge kütüphanesi, Konya'dakinden daha uygun olacaktır. Bu aksaklığın, tasarının bakanlıklar daki incelemesi veya TBMM'deki görüşülmesi sırasında düzeltilmesi yerinde olur.

(7) «Basın Kanunu», **Düstur**, III. Tertip, 31. c. (Ankara, 1950), 2236. s.

(8) «Matbaalar Kanunu», **Düstur**, III. Tertip, 31. c. (Ankara, 1950), 2242. s.

(9) «Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Gereğesi», **Kütüphaneler Komitesi Raporu** (Ankara, Millî Eğitim Basımevi, 1961), 64. s. Aramalarımıza rağmen, Emniyet 1. Şubelerine verilmekte olan ikişer nüshanın hangi yasalara dayanılarak derlendiğini bulamadık. Emniyetin aldığı nüshaların «en büyük mülkiye âmiri» adına derlenmekte olduğu söyleniyorsa da, basımevlerinin hem «en büyük mülkiye âmiri» ne, hem de emniyete, ayrı ayrı, ikişer nüsha verdikleri bir gerçektir.

(10) «Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Kanunu, 34 üncü Madde, **Düstur**, V. Tertip, 1. c. (Ankara, 1963), 1606. s. Aynı hükümler, bu bakanlık kurulmadan önce aynı görevleri yapan Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü ile Basın, Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü'nün kuruluş kanunlarında da yer almış bulunmakta idi.

vermek zorundadırlar. Böylece, Devletin basımevlerinden derleme yoluyla aldığı nüshaların sayısı onüçü bu'maktadır. Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme tasarısı kanunlaşırca bu sayı onbeşe yükselecektir.

Yayınladıkları eserlerin onüç nüshasını birden, bedelsiz olarak, Devlete vermek zorunluluğu yayıncılara hoş karşılanmamaktadır. Hele pahalıya çıkan veya çok cildli olan eserlerin bedelsiz olarak verilmesi, özellikle köklü bir sermayeye dayanmayan yayıncılara güç gelmekte, ceza hükümlerine rağmen, ilgili kanunun yüklediği bu görevden kaçınmaları sonucu doğmaktadır. Bu zorunluğun en büyük sakıncası, hiç güphesiz, en kötü baskılı eserlerin Devlet'e verilmekte olmasıdır. (11) Bunun tabii sonucu olarak, kütüphanelerimize derleme yoluyla gelen eserler, çoğunlukla, fiziksel yapıları yönünden yararlanılamaz bir durum göstermekte ve kütüphanelerimizin koleksiyonlarını bu yolla zenginleştirmek düşüncesi kendiliğinden kısıtlanmış olmaktadır. Çünkü, böylece, kütüphane koleksiyonlarında nicelik yönünden bir gelişme sağlanabilmekte, fakat nitelik bakımından istenilen elde edilememektedir. Bunun sebebini, basımcı veya yayıncılarda, derleme nüshası olarak Devlete armağan edecekleri eserlerin kütüphanelerde gelecek nesillerin yararlanması için saklanacağı güveninin ve bu armağanları vermekle bir yurt hizmeti gördükleri duygusunun uyandırılmamış olmasında aramak mümkündür; fakat, derlenen nüshaların çok olması sebebini de yabana atmamak gerekir.

***

Yasalar uyarınca, eserin basıldığı yerin Cumhuriyet savcısına ve en büyük mükiye âmirine verilen eserlerin güvenlik amaçları ile derlendiklerini kabul etmek zorundayız. Bilindiği üzere, yurdumuzda her türlü eserin basımı ve yayımı serbesttir. Yayınlanacak eserlerin basılmadan önce herhangi bir makam tarafından incelenmesi, bazı bölümlerinin veya tümünün basılmaktan alıkonulması; daha yaygın bir deyimle, «eserin sansür edilmesi» söz konusu değildir. Fakat çeşitli yasalarla konulmuş, siyasi ve ahlâki sebeplere dayanan bazı yasaklar vardır ki bunlara aykırı hareket cezayı gerektirir. Yayınlanan eserler de bu yasakların dışındadır. Bir eserin yasalarca suç sayılan bölümlere sahip olması halinde, eseri yayıncıların suçlu sayılması, haklarında kovuşturma açılması ve suç unsuru taşıyan eserlerin toplatılması, o yasalara göre, olağan sayılmaktadır. Yukarıda sözü edilen makamlarca derlenen nüshalar, yurt güvenliğini sağlamakla görevli olanların bu gibi eserlere en kısa yoldan sahip olmaları suç unsuru bulunup bulunmadığını incelemeleri ve tesbit etmeleri, suç unsurlarına rastlandığı takdirde zamanında gerekli tedbirleri almaları imkânını sağlamaktadır. Çünkü basımevleri bu eserleri, en geç baskı işinin bitişinin ertesi günü bu makamlara teslim zorundadırlar.

Basımevlerinin, bastıkları eserleri, kamu güvenliği ile ilgili makamlara böylece haber vermelerinde ve onların incelemesine sunmalarında üzerinde durulacak bir husus olduğunu sanmıyoruz. Hatta, yasaları yürütmek ve yurt güvenliğini sağlamak sorumluluğunu taşıyanlara bu yolla yardımda bulunmayı ve onlara kolaylık göstermeyi bir yurttaşlık borcu saymak gerektiğine inanıyoruz. Ancak, haberi kılma işinin mutlaka, birbiri ile yakından ilgili olan bu makamlara basılan eserlerden ikişer nüsha vermek suretiyle gerçekleştirilebileceğini kabul edemiyoruz.

(11) Muharrem D. Mercanlıgil tarafından çıkarılmakta olan **Yeni Yayınlar** adlı aylık bibliyografya dergisinin bir çok sayılarında, derleme nüshası olarak Devlete verilecek eserlerin temiz baskılı olması hususunda basımevlerine ve yayıncılara hitabeden hatırlatmalar yer almıştır.

Meselenin, eserlerin ilgililere birer nüsha olarak verilmesi yoluyla çözümlenebileceği kanısındayız. Kaldı ki, her eserin bir nüshasının eserin basıldığı yerin Cumhuriyet savcısına verilmesi de yeter sayılabilir. Çünkü, suç işleyenler hakkında kovuşturma açılabilmesini sağlayacak işlemleri yapmakla savcılar görevlidir ve yargıcın kararı olmadan eser toplatmak ise, bugünkü yasalarımıza göre, mümkün değildir. Bundan dolayı da, «en büyük mülkiye amiri» niş derleme nüshası alması sebebi dayanaksız kalmaktadır.

Derleme imkânlarından yararlanması sebebi kolay anlaşılmalıyın diğer bir kurum Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'dır. Bu bakanlıkça yapılan derleme için güvenlik sebeplerini söz konusu etmeğe, elbette ki, imkân yoktur. Turizm ve Tanıtma Bakanlığı gazetecilerle ilgili bazı işlemler yapmakta ve bu yüzden süreli yayınlara ilgi duyması olağanlık kazanmaktadır. Süreli yayınları eksiksiz olarak sağlayabilmesi için derleme imkânından yararlanmasını, sırf kendi yönlerinden, haklı görmek mümkün olabilir. O zaman da, derleme işinin, bütün eserleri kapsamaması yerine, yalnız süreli yayınlarla sınırlı olması gerekir.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığının basılı bütün eserleri derlemesini mazur göserebilecek diğer bir ihtimal de, bu bakanlığın yurdumuzda yayınlanan bütün eserlerin kayıtlarını tutmak görevini benimsemiş bulunması olabilir. Ancak, bîlindiği gibi, bu görev, 1934 yılından beri önce Basma Yazı ve Resimleri Derleme Müdürlüğü, şimdi de Millî Kütüphane Bibliyoğrafya Enstitüsü tarafından yürütülüyor ve yürütülmektedir. Durum bu iken, sözü edilen bakanlığın üstüne görev olmayan, olmaması gereken böyle bir işi benimsemesi, Devletin imkânlarını boşa harcaması demek olacaktır. Yani, Turizm ve Tanıtma Bakanlığının Derleme imkânından yararlanması bu bakımdan da mazur görülemeyecektir. Çünkü, bakanlığın, yurdumuzda basılan bütün eserlerle doğrudan doğruya bir ilgisi yoktur; olması gerekir.

Basınevlerinin emniyet birinci şubesine de iki nüsha eser vermelerini anlamak ise, büsbütün güç olmaktadır. Çünkü, gerek derleme ile ilgili yasalarda, gerekse Emniyet Genel Müdürlüğü'nün kuruluşuna ilişkin kanunlarda, Emniyet I. şubelerine derleme nüshası verileceğine dair hiç bir hüküm yoktur. Bunun, bugün artık yürürlükten kalkmış eski bir kanundan kalma bir alışkanlığa dayanan bir uygulama olduğu söylenebilir. Derleme işi bir kanuna dayansaydı bile, bunun gereksiz olduğunu söylemek zorunda kalacaktık. Çünkü, «en büyük mülkiye amiri» ne verilmekte olan eserlerin havale edileceği tek yer Emniyet şairesi ve onun I. şubesi olacaktır. Yasa koyucunun, aynı gerekçe ile, bir güvenlik kurumu olduğu halde derlemeden yararlananlar arasında Emniyet dairelerini almadığını; yahut ta, daha önce var idiye onlar arasından çıkardığını söyleyebiliriz.

*

Buraya kadar vermeğe çalıştığımız bilgiler gösteriyor ki, ister yasa ve geleneklere dayanılarak derlenmekte bulunsun, isterse derlenmeleri için ileri sürülen gerekçeler önemli bir temele dayanmamakta olsun, Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu ile derlenenler dışında, yurdumuzda yayınlanmakta olan her eserin sekiz nüshası Devlete intikal etmektedir. Bu durum karşısında kütüphanecileri ilgilendirmesi gereken husus, yapılan bu derlemelerin yerinde olup olmadığının tartışılması yanında, derlenen eserlerin kendileriyle ilgili işlemler tamamlandıktan sonra ne oldukları, bunlardan kütüphaneler için yararlanmanın mümkün olup olmadığıdır. Gerçekten, Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu hükümleri di-

şında derlenen eserlerin, üzerlerindeki işlemler bitince nereye gönderildikleri; kütüphane koleksiyonlarına mı dahil oldukları, İzmit kâğıt fabrikasının ham madde ihtiyacının bir kısmını mı karşıladıkları, yoksa bir kâğıt sepetinin derinliklerinde yok olmaya mı mahkûm edildikleri belli değildir.

Bize göre, yönetim ve güvenlik ilgililerince derlenen eserlerin işi, incelenip suç kapsamına girecek bir bir durumları bulunmadığının anlaşıldığı anda bitmiş demektir. Bunların her hangi bir kütüphaneye aktarılması için hiç bir engelin bulunmaması gerekir. Durum, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı için de aynıdır. Bu bakanlık süreli olanlar dışındaki yayınlarla doğrudan ilgili olmadığına göre, süreli yayınlar dışındaki eserlerin kütüphanelere aktarılmasını olağan saymak yerinde olur.

Burada derlemeden yararlanan Adalet, İçişleri ve Turizm ve Tanıtma bakanlıkları ile Emniyet Genel Müdürlüğünün veya bunlara bağlı yerel kuruluşların birer kütüphaneye sahip olmalarının mümkün olabileceği yahutta bunun tabii sayılması gerektiği hususuna dikkati çekmek gerekecektir. Bu takdirde, derlenen eserlerin bu kütüphanelere verilmekte olmasını da tabii karşılamak yerinde olacaktır. Ancak, bu kütüphaneler birer kurum kütüphanesi olacağına ve ve özel kütüphane niteliklerine sahip bulunacağına göre, derlenen bütün eserlerin bu kütüphanelerin koleksiyonlarına alınabilecek durumda olabileceği düşünülemez. Düşünülrse, bu, özel kütüphanecilik anlayışına aykırı bir davranış olur. Ancak; söz konusu kurumların yetkilerinin bu anlayışı henüz benimseyememiş olmaları ihtimalini de gözönünde tutmak gerekir.

Bu durumda iki ihtimalle karşı karşıyayız demektir :

1. İlk ihtimale göre, kitaplar, derleyen kurumun kütüphanesine, o kurumun kütüphanesine yararlı olup olmayacağına bakılmadan konulacak, orada kendi hallerine terk edilmektedir. Söz gelişi, Adalet Bakanlığının kütüphanesi okul kitaplarını da koleksiyonları içine almak durumunda kalacaktır. Bunun sonucu olarak, söz konusu durumların kütüphaneleri «yararlanılabilir» olmaktan çıkacak; başka bir kütüphanede kendilerinden yararlanılması mümkün pek çok eser gerekirse hapis edilmiş olacaktır. Bunları, kendileri için birer hapishaneden farksız olan bu kütüphanelerden çıkarıp yararlı olabilecekleri kütüphanelerde hizmete sunmakla önemli bir yurt görevinin başarılmış olacağına inanıyoruz.

Kurum kütüphanelerindeki, kurumun amaçları ve çalışma alanları ile ilgili eserleri kütüphane koleksiyonunun dışında bırakmak ve onları yararlanılabilecekleri kütüphanelere vermek gerçekten önemli bir konudur. Böylece, kurum kütüphaneleri de her bakımdan ferahliyecek, asıl önemlisi, gerçek ödevini yapmaya başlamaları fırsatını bulacaktır.

2. Düşünülebilecek ikinci bir ihtimal de, kitapların bir kısmının, yahut tümünün İzmit Kâğıt Fabrikasına gönderilerek veya başka bir yolla yok edilmeleri ihtimalidir ki, eğer yapılıyorsa, buna «kitap katliamı» demek yerinde olur. Cınayetin yalnızca insan öldürmek olduğunu sanmıyoruz. Bu yoldaki bir kitap katliamı da, bilim ve kültür yönünden işlenmiş cinayetler olarak adlandırılabilir ve en az diğerleri kadar korkunçtur.

Biz, her iki ihtimalin de varit olmaması dileğindeyiz. Fakat, derlendiği bilinen bu eserlerin ne oldukları, nereye gönderildikleri hakkında herhangi bir bilgiye sahip olmadığımız sürece, bu ihtimalleri gözönünde tutmak, her şeyden şüphelenmek zorundayız. Bu şüphe bizi aydınlığa kavuşturacak, derlendikten sonra Devletin malı olmak durumuna giren kütüphane malzemelerinin daha iyi imkânlarla hizmete konulması sağlanmış olacaktır.

Yukarıda söz konusu ettiğimiz birinci ihtimale göre kitapların sözü edilen Bakanlıkların ve Genel Müdürlüğün kütüphanesine hiç bir ayırıma uğramadan girmesini bir an için hoş karşılasak bile, ikişer nüsha olarak derlenen bu eserlerin iki nüshasının da aynı kütüphane içinde yer almasını mazur göremeyiz. Bu da, kütüphane malzemesini yararlanılır olmaktan alıkoyan diğer bir yol olacaktır. Millî Eğitim Bakanlığı dışındaki kurumlarca derlenen kitapların hiç değilse birer nüshasını, daha yararlı olabilecekleri halk kütüphanelerine dağıtılmak üzere Millî Eğitim Bakanlığına vermeleri en yerinde davranış olacaktır. Böylece, dört halk kütüphanesi daha koleksiyonu muntazam olarak genişletmek, bunları geniş bir okuyucu kitlesi, sinin hizmetine sunmak imkânını elde edecektir. Bu iş bir düzene konulabilse, belki de Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu tasarısında öngörülen, derlenen kitap sayısını beşten yediye çıkarmak düşüncesinden caymak bile mümkün olabilir. Çünkü, daha şimdiden iki değil dört fazla nüshayı halk kütüphanelerinin koleksiyonlarına katmanın mümkün olduğu, şu izahatımızla ortaya çıkmış oluyor. Buna bir de, kurum kütüphanelerinde yararlı olmayacakları için bu kütüphanelerin koleksiyonlarından çıkarılıp halk kütüphanelerine verilmek üzere Millî Eğitim Bakanlığına devredilmesi durumunu eklerseniz, halk kütüphanelerimizin, mümkün olduğu halde, nasıl bereketli bir kaynaktan mahrum kaldığı ortaya çıkacaktır. Bu kaynaktan yararlanmak yollarının aranması ve ve bulunması ise, herkesten önce kütüphanecilere, daha doğrusu Millî Eğitim Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne düşen bir görev olacaktır.

Bu Millî Eğitim Bakanlığı dışındaki kurumlarca derlenen kitapların, halk kütüphanelerine dağıtılmak üzere Millî Eğitim Bakanlığına devredilmesi işinin bir kanun değişikliğine lüzum kalmadan gerçekleştirilebileceğini sanıyoruz. Millî Eğitim Bakanlığı ile Turizm ve Tanıtma, İçişleri ve Adalet Bakanlıkları ve Emniyet Genel Müdürlüğü arasında yapılacak bir anlaşma ile, bu bakanlık ve genel müdürlükler veya onlara bağlı kuruluşların ihtiyaçları dışında kalan eserlerin halk kütüphaneleri aracılığıyla milletin hizmetine sunulması sağlanabilir ve çok sayıda eser derlemenin özürü de, böylece, biraz olsun hafifletilmiş bulunur.

Bu eserlerden birer nüshasının, eser hangi ilde yayınlanmışsa o ilin halk kütüphanesine verilmesinin yerinde olacağı kanısındayız. Böylece, o ilin halk kütüphanesi, o ilde yayınlanmış eserlerin tam bir koleksiyonuna sahip olmak imkânını elde etmiş olacaktır. Bu eserlerle her ilde, batıdaki benzerine uygun biçimde, o ilde ve ilden yetişen yazarlarca yayınlanmış eserleri içine alan özel kütüphane salonları kurmak düşüncesi de gerçekleşmiş olacaktır.

İlgililerin bu konu üzerinde önemle durması; şimdiki durumları ile ne oldukları konusunda tereddütlerin uyanmasına sebep olan ve Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu hükümleri dışında derlenen kitapların bu karanlık durumlarının aydınlığa kavuşturulması beklenir. Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nün, halk kütüphaneleri koleksiyonları için bereketli ve külfetsiz bir kaynak sağlayabilecek olan bu konuyu dikkatle inceleyeceğini ve bu kitapları, deyim yerinde ise, başboşluktan kurtaracak tedbirleri almak yoluna gideceğini ummaktayız.